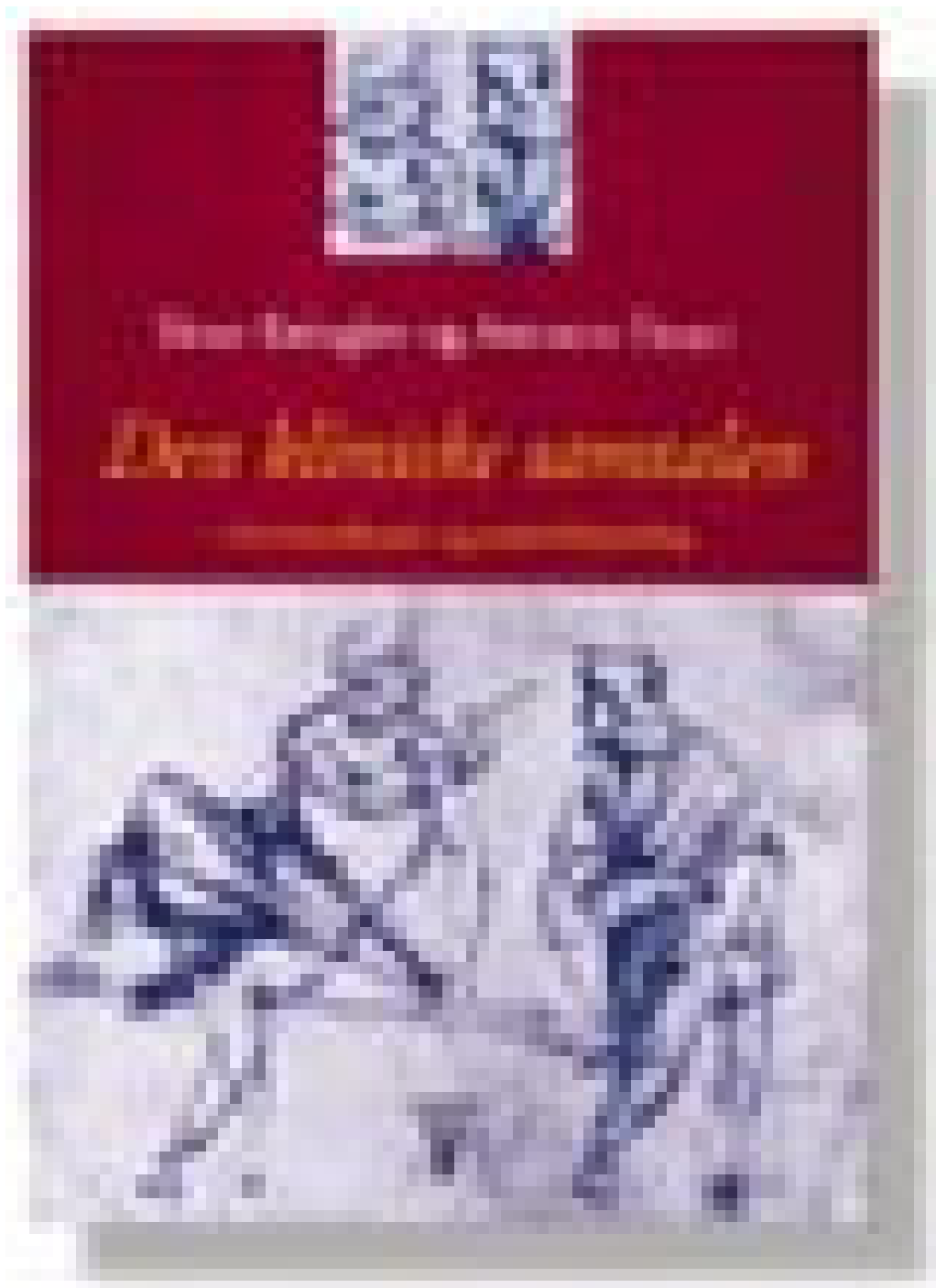

Godt lege-pasient- forhold

BOKOMTALER

Hensikten med denne boken er å fremme gode lege-pasient-relasjoner. Den gode samtale står som idealet både for hjelperen og den hjelpsøkende. Legen trenger kunnskap, ferdigheter og innlevingssevne. Pasienten ønsker forståelse og hjelp.

Boken er beregnet for alle leger og andre som behandler pasienter. Den bygger på psykiatriprofessor Einar Kringlens bok *Pasientbehandling* (1). Psykologen Arnstein Finset, som er professor i medisinske atferdsfag, er hovedansvarlig for fem av kapitlene.

Bokens tolv hovedkapitler har titlene: Hvorfor er kommunikasjon viktig? Kartlegging og undersøkelse, Tillitsforholdet mellom behandler og pasient, Informasjon og behandling, Sykdomsatferd, Lege/-pasientforholdet, Placebo-

effekten, Behandler-/pasientforholdets irrasjonalitet, Spesielle situasjoner og vanskelige temaer, Spesielle pasienter, Barn og sykdom, Om å være behandler.

Tre av kapitlene handler om konsultasjonens funksjoner. De tre hovedoppgavene er:

- – Å kartlegge pasientens problem
- – Å ivareta forholdet mellom pasient og behandler
- – Å gi informasjon og iverksette behandling

Dette er spennende lesing som bygger på forskning fra 1990-årene. Kunnskapsformidlingen lettes og tydeliggjøres ved verbatim-utsagn fra en tenkt konsultasjon mellom pasienten Harald Hals og hans lege, Tora Dokk. Kapitlet om placeboeffekten kunne vært strammet inn og mer oppdatert. Også behandlingen av emnene overføring og motoverføring trenger oppdatering. Den viktigste del av den positive overføring, ”den uanstøtelige”, som er det samme som Eriksons grunnleggende tillit, er en nødvendig del av behandlingssamarbeidet. Motoverføringen blir i dag først og fremst sett på som en kilde til informasjon og hjelp i lege-pasient-forholdet (2).

Bokens siste (og minste) kapittel handler om å være behandler. Dette emnet berøres også flere steder ellers. God selvfølelse er viktig, og lav selvfølelse kan forstyrre lege-pasient-forholdet. Det er nylig påvist at også norske leger ofte er overdrevet selvkritiske og/eller avhengige av ros (3). Forebygging av stress og utbrenthet må få en større plass, både i medisinstudiet, i Helsetjenesten for leger og i neste utgave av denne viktige boken.

På tross av ujevn kvalitet når det gjelder revisjon i forhold til førsteutgaven fra 1986, anbefales boken for alle som vil lære mer om den kliniske samtalen.

Eivind Haga

Rogaland psykiatriske sjukehus

Stavanger

LITTERATUR

1. Kringlen E. Pasientbehandling. Oslo: Universitetsforlaget, 1994.
 2. Råbu M, Hytten K. Psykoanalysen hinsides Freud. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 4746 – 50.
 3. Vaglum P, Falkum E. Self-criticism, dependency and depressive symptoms in a nationwide sample of Norwegian physicians. J Affect Disord 1999; 52: 153 – 9.
-

Publisert: 28. februar 2000. Tidsskr Nor Lægeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. februar 2026.